

35

Datum
4 september 2002

Ons kenmerk
EA2002/84848

Onderdeel
OOV/POL/BJZ

Inlichtingen
Irma Konijn
T (070) 426 6285
F (070)

Uw kenmerk

Blad
1 van 2

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

de korpsbeheerders van de regionale politiekorpsen
i.a.a. de korpschefs van de regionale politiekorpsen
en van het Korps landelijke politiediensten

POLITIE

9 Bureau Zuid Oost
2511 EZ Den Haag

11 SEP 2002

2002/2139

Onderwerp

Wet tot wijziging van de Gemeentewet en de
Wet wapens en munitie in verband met de
bestrijding van wapengeweld

Handwritten notes:
PRZ.
9-9-02
{
- info informatie
- R.C. leden
- opstelling leden, leden

Handwritten signature:
9/9

Bijgaand zend ik u ter kennisneming de wet tot wijziging van de Gemeentewet en de Wet wapens en munitie in verband met de bestrijding van wapengeweld (preventief fouilleren).

De wet zal op 15 september a.s. inwerkingtreden, met ingang van welke datum de bevoegdheden die in de wet zijn neergelegd, kunnen worden toegepast. In een aantal gemeenten (Rotterdam, Amsterdam, Arnhem en Venlo) worden pilots voorbereid, waarvan de resultaten zullen worden verzameld bij het Landelijk bureau wapens en munitie van het KLPD.

In het kort volgen hier de bevoegdheden die in voornoemde wet worden geregeld. In artikel 151b van de Gemeentewet krijgt de burgemeester de bevoegdheid om in het geval van een verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens voor een bepaalde tijd een gebied aan te wijzen waarin preventief verpakkingen en reisbagage kunnen worden geopend, vervoermiddelen kunnen worden onderzocht en personen aan hun kleding kunnen worden onderzocht op de aanwezigheid van wapens en munitie. In de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet wapens en munitie krijgt de politie de bevoegdheid om, bij bepaalde gepleegde strafbare feiten of bij het vermoeden dat deze zullen plaatsvinden en, na gelasting daartoe door de officier van justitie, in daartoe door de burgemeester aangewezen gebieden, preventief verpakkingen en reisbagage te openen, vervoermiddelen te onderzoeken en personen aan hun kleding te onderzoeken op de aanwezigheid van wapens en munitie. Het bevel van de officier van justitie bevat een omschrijving van het aangewezen gebied,

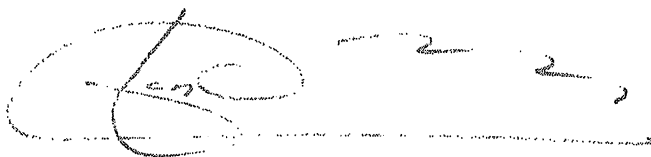
Datum
4 september 2002

Ons kenmerk
EA2002/84848

Blad
2 van 2

en de geldigheidsduur die niet langer dan 12 uur mag bedragen. Het bevel bevat ook de feiten en omstandigheden, op grond waarvan de toepassing van de aan de politie toegekende bevoegdheid noodzakelijk wordt geacht.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur Politie,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J.C. Goet', written over a horizontal line.

J.C. Goet

420

Wet van 13 juli 2002 tot wijziging van de Gemeentewet en de Wet wapens en munitie in verband met de bestrijding van wapengeweld

---

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is ter bestrijding van bezit van vuur-, steek- en andere wapens en daarmee samenhangend geweld de Gemeentewet en de Wet wapens en munitie te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Gemeentewet¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 151a wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 151b

1. De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. In een veiligheidsrisicogebied kan de officier van justitie de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie toepassen.
2. De burgemeester gaat niet over tot aanwijzing als veiligheidsrisicogebied dan na overleg met de officier van justitie in het overleg, bedoeld in artikel 14 van de Politiewet 1993.
3. De aanwijzing als veiligheidsrisicogebied wordt gegeven voor een bepaalde duur die niet langer is en voor een gebied dat niet groter is dan strikt noodzakelijk voor de handhaving van de openbare orde.
4. De beslissing tot gebiedsaanwijzing wordt op schrift gesteld en bevat een omschrijving van het gebied waarop deze van toepassing is alsmede de geldigheidsduur. Indien de situatie dermate spoedeisend is dat de

burgemeester de beslissing tot gebiedsaanwijzing niet tevoren op schrift kan stellen, zorgt hij alsnog zo spoedig mogelijk voor de opschriftstelling en voor de bekendmaking daarvan.

5. De burgemeester brengt de gebiedsaanwijzing zo spoedig mogelijk ter kennis van de raad en van de officier van justitie, bedoeld in het tweede lid.

6. Zodra de verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel de ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, bedoeld in het eerste lid, is geweken, trekt de burgemeester de gebiedsaanwijzing in. Het vijfde lid is van overeenkomstige toepassing.

B

In artikel 177 wordt de zinsnede «de artikelen 154a, 172, 173, 174, tweede lid, 174a, 175, 176 en 176a» vervangen door: de artikelen 151b, 154a, 172, 173, 174, tweede lid, 174a, 175, 176 en 176a.

C

In artikel 178 wordt de zinsnede «krachtens artikel 154a» vervangen door: krachtens de artikelen 151b en 154a.

ARTIKEL II

De Wet wapens en munitie² wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 50 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De bij of krachtens artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen ambtenaren zijn bevoegd te vorderen dat de verpakking van goederen, met inbegrip van reisbagage, wordt geopend, indien daartoe redelijkerwijs aanleiding bestaat op grond van:

- a. een gepleegd strafbaar feit waarbij wapens zijn gebruikt;
- b. een gepleegde overtreding van de artikelen 13, 26 of 27;
- c. aanwijzingen dat een strafbaar feit als bedoeld onder a of b zal worden gepleegd.

2. Na het tweede lid wordt, onder vernummering van het derde lid tot het vierde lid, een nieuw lid ingevoegd, luidende:

3. In gebieden die overeenkomstig artikel 151b, eerste lid, van de Gemeentewet, door de burgemeester als veiligheidsrisicogebied zijn aangewezen kan de officier van justitie gelasten dat tegenover een ieder de bevoegdheid kan worden uitgeoefend om verpakkingen van goederen, met inbegrip van reisbagage, te onderzoeken op wapens of munitie. Het bevel bevat een omschrijving van het aangewezen gebied en de geldigheidsduur die niet langer dan twaalf uur mag bedragen. Het bevel bevat voorts de feiten en omstandigheden, op grond waarvan de toepassing van de bevoegdheid om de verpakking van goederen, met inbegrip van reisbagage, te onderzoeken op wapens of munitie noodzakelijk wordt geacht.

B

Artikel 51 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De bij of krachtens artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen ambtenaren zijn bevoegd vervoermiddelen te onderzoeken indien daartoe redelijkerwijs aanleiding bestaat op grond van:

- a. een gepleegd strafbaar feit waarbij wapens zijn gebruikt;
- b. een gepleegde overtreding van de artikelen 13, 26 of 27;
- c. aanwijzingen dat een strafbaar feit als bedoeld onder a of b zal worden gepleegd.

2. Na het tweede lid wordt, onder vernummering van het derde lid tot het vierde lid, een nieuw lid ingevoegd, luidende:

3. In gebieden die overeenkomstig artikel 151b, eerste lid, van de Gemeentewet, door de burgemeester als veiligheidsrisicogebied zijn aangewezen kan de officier van justitie gelasten dat tegenover een ieder de bevoegdheid kan worden uitgeoefend om vervoermiddelen te onderzoeken op wapens of munitie. Het bevel bevat een omschrijving van het aangewezen gebied en de geldigheidsduur die niet langer dan twaalf uur mag bedragen. Het bevel bevat voorts de feiten en omstandigheden, op grond waarvan de toepassing van de bevoegdheid vervoermiddelen te onderzoeken op wapens of munitie noodzakelijk wordt geacht.

C

Artikel 52 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. De in het eerste lid bedoelde ambtenaren zijn bevoegd personen aan hun kleding te onderzoeken indien daartoe redelijkerwijs aanleiding bestaat op grond van:

- a. een gepleegd strafbaar feit waarbij wapens zijn gebruikt;
- b. een gepleegde overtreding van de artikelen 13, 26 of 27;
- c. aanwijzingen dat een strafbaar feit als bedoeld onder a of b zal worden gepleegd.

2. Na het tweede lid wordt, onder vernummering van het derde lid tot het vierde lid, een nieuw lid ingevoegd, luidende:

3. In gebieden die overeenkomstig artikel 151b, eerste lid, van de Gemeentewet, door de burgemeester als veiligheidsrisicogebied zijn aangewezen kan de officier van justitie gelasten dat tegenover een ieder de bevoegdheid kan worden uitgeoefend om hem aan zijn kleding te onderzoeken op de aanwezigheid van wapens of munitie. Het bevel bevat een omschrijving van het aangewezen gebied en de geldigheidsduur die niet langer dan twaalf uur mag bedragen. Het bevel bevat voorts de feiten en omstandigheden, op grond waarvan de toepassing van de bevoegdheid om een ieder aan zijn kleding te onderzoeken op wapens of munitie noodzakelijk wordt geacht.

ARTIKEL III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Zie voor de behandeling in de
Staten-Generaal:
Kamerstukken II 1999/2000, 2000/2001, 26 865.
Handelingen II 2000/2001, blz. 3730–3756;
3812–3829; 5457–5481; 5483–5488; 5862–5865;
6055.
Kamerstukken I 2000/2001, 26 865 (338);
2001/2002, 26 865 (75, 75a, 75b, 75c, 75d).
Handelingen I 2001/2002, blz. 1385–1396.

¹ Stb. 1993, 611, laatstelijk gewijzigd bij de wet
van 27 juni 2002, Stb. 399.

² Stb. 1997, 292, laatstelijk gewijzigd bij de wet
van 18 april 2002, Stb. 244.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en
dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks
aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 13 juli 2002

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K. G. de Vries

De Minister van Justitie,
A. H. Korthals

Uitgegeven de *twintigste* augustus 2002

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner

Vergaderjaar 1998–1999

---

26 494

Aanpak illegaal wapenbezit en -geweld

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 22 april 1999

Hierbij bied ik u, mede namens mijn ambtgenoot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Notitie inzake aanpak illegaal wapenbezit en -geweld aan, die op 16 april 1999 door het Kabinet werd geaccordeerd.

De Minister van Justitie,
A. H. Korthals

Inleiding

In mei 1998 werd door het driehoeksoverleg van de politieregio Rotterdam-Rijnmond een rapport, getiteld «Aanpak van het vuurwapengeweld», aangeboden aan de toenmalige ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken.

Het Kabinet heeft met interesse kennis genomen van het Rotterdamse rapport. Het bevat waardevolle suggesties en vormt een goede aanzet voor de discussie over de aanpak van illegaal wapenbezit en -geweld.

Inmiddels heeft het onderwerp wapengeweld recentelijk ook aandacht gekregen als gevolg van een aantal ernstige incidenten waarbij het gebruik van vuurwapens aan de orde was. Naar aanleiding daarvan is veelvuldig de vraag opgeworpen of de huidige aanpak van illegaal wapenbezit nog wel voldoet dan wel of deze moet worden geïntensiveerd. In deze notitie geven wij ons standpunt over de aanpak van illegaal wapenbezit weer aan de hand van de aanbevelingen uit het rapport van de driehoek van Rotterdam.

Het rapport van de driehoek van Rotterdam beschrijft de omvang van de vuurwapencriminaliteit binnen de politieregio Rotterdam-Rijnmond, het huidige bestuurlijk-juridisch en strafrechtelijk instrumentarium om op te treden tegen vuurwapengeweld en de werkwijze die daarbij gevolgd wordt.

Het Rotterdamse rapport bevat, samengevat, de volgende conclusies en aanbevelingen:

1. Uit analyses van het Regionaal Bureau Wapens en Munitie blijkt dat het wapenbezit in de regio Rotterdam-Rijnmond in de afgelopen vijf jaar niet significant is toegenomen. Wel lijkt er sprake van een toename in (de ernst van) het vuurwapengebruik.
2. De bestaande wettelijke mogelijkheden ten aanzien van de bestrijding van vuurwapencriminaliteit kunnen verder worden benut.
3. De informatiehuishouding ten aanzien van wapenbezit(ers) en de coördinatie van acties op centraal en decentraal niveau dient te worden geoptimaliseerd.
4. De aanpak van vuurwapengerelateerde zaken dient een hogere prioriteit te krijgen.
5. De (politieke) discussie over de uitbreiding van bevoegdheden tot (preventieve) fouillering en controle van vervoermiddelen dient te worden gestimuleerd.
6. Het verdient aanbeveling de strafmaat ten aanzien van wapenhandel te verhogen.

Mede namens de minister van BZK heeft de minister van Justitie het rapport voor advies toegezonden aan de Beraden van Korpsbeheerders, Hoofdcommissarissen en Hoofdofficieren. Tevens werd het advies van het College van Procureurs-Generaal gevraagd. Op 2 december 1998 hebben de Raad van Hoofdcommissarissen en het Korpsbeheerdersberaad een gezamenlijk advies uitgebracht. De beraden ondersteunen de algemene aanbevelingen uit het Rotterdamse rapport op het gebied van de aanscherping van regelgeving en verhoging van de strafmaat. Ook het Hoofdofficierenberaad (advies van 28 januari 1999) en het College ondersteunen in grote lijnen de algemene aanbevelingen van het Rotterdamse rapport. De Beraden geven in hun advies onder meer het belang aan van de mogelijkheid om informatie over vuurwapenhandel op te nemen in het register zware criminaliteit (CID-register).

Hieronder wordt per conclusie/aanbeveling van het rapport ons standpunt uiteen gezet.

1. Aard en omvang van de problematiek

Over de aard en omvang van de problematiek zijn weinig gegevens beschikbaar. In het Rotterdamse rapport wordt op basis van analyses van het Regionaal Bureau Wapens en Munitie aangenomen dat het wapenbezit in de regio Rotterdam-Rijnmond in de afgelopen vijf jaar niet significant is toegenomen. Wel lijkt er sprake van een toename in (de ernst van) het vuurwapengebruik. Met name het gebruik van vuur- en daarop gelijkende wapens bij overvallen en straatroven zou de laatste jaren zijn toegenomen. Deze aanname van de Rotterdamse driehoek komt overeen met de landelijke gegevens die de CRI hierover heeft.

De aanwijzingen dat de ernst en intensiteit van het vuurwapengebruik zijn toegenomen alsmede de ernstige incidenten die zich recentelijk hebben voorgedaan zijn voor ons aanleiding tot het treffen van een aantal maatregelen om de aanpak van het illegaal wapenbezit te intensiveren zodat schietincidenten in de toekomst zoveel mogelijk worden voorkomen. In het navolgende wordt aangegeven om welke maatregelen het zal gaan.

Met betrekking tot gebieden met een bijzondere gevaarstelling moet op korte termijn meer inzicht in de aard en omvang van de problematiek worden verkregen.

Overigens is ons bekend dat de landelijke projectgroep «Aanpak illegale vuurwapens» haar eindrapport inzake de bestrijding van vuurwapencriminaliteit onlangs heeft aangeboden aan de Raad van Hoofddcommissarissen.

2. Intensiever gebruik van de bestaande wettelijke mogelijkheden

Zoals ook in het Rotterdamse rapport wordt beschreven, kent de bestaande wetgeving al de nodige mogelijkheden zowel preventief als repressief op te treden wegens illegaal wapenbezit.

Op basis van artikel 52, tweede lid, van de Wet wapens en munitie (WWM) zijn ambtenaren van politie bevoegd een persoon aan zijn kleding te onderzoeken, die wordt verdacht van het dragen of voorhanden hebben van een wapen en tegen wie ernstige bezwaren bestaan. Daar waar het een verdenking wegens het dragen van een wapen betreft, is het dreigende karakter van een dergelijk feit voor de Hoge Raad evenwel vrijwel steeds voldoende om het bestaan van ernstige bezwaren aan te nemen. De fouillering van een verdachte van illegaal wapenbezit kan ook worden gebaseerd op artikel 8, derde lid, van de Politiewet. Een op grond van artikel 52 van het Wetboek van strafvordering strafvorderlijk staande gehouden verdachte van verboden wapenbezit vormt gelet op de aard van het delict immers een zodanig gevaar dat een veiligheidsfouillering geïndiceerd zal zijn. Deze bevoegdheid tot fouilleren kan, behalve ten aanzien van personen die ervan verdacht worden een verboden vuurwapen of ander wapen uit categorie II of III dragen, ook worden ingezet bij een verdenking van het dragen van andere gevaarlijke voorwerpen. Immers, op grond van artikel 27, eerste lid, van de WWM is het ook verboden wapens van categorie IV te dragen, en gelet op categorie IV vallen daaronder «Voorwerpen waarvan, gelet op hun aard of de omstandigheden waaronder zij zijn aangetroffen, redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij voor geen ander doel zijn bestemd dan om letsel aan personen toe te brengen of te dreigen en die niet onder een van de andere categorieën vallen.» Het spreekt voor zich dat wij met instemming hebben kennis genomen van de door onder andere de gemeenten Rotterdam, Groningen en Amsterdam aangekondigde intensivering van de handhaving van deze bepaling.

Artikel 51 van de WWM regelt de bevoegdheid tot het doorzoeken van voertuigen (vervoermiddelen) door ambtenaren van politie. Zij kunnen daartoe niet alleen overgaan nadat wapens zijn gebruikt bij het plegen van een strafbaar feit, maar ook preventief, indien zij aanwijzingen hebben dat een dergelijk strafbaar feit zal worden gepleegd. In beginsel is de toepassing van de doorzoekingsbevoegdheid beperkt tot voertuigen jegens welke daartoe aanleiding bestaat, maar op last van de officier van justitie kan de bevoegdheid ook jegens elk voertuig worden gebruikt.

Op basis van artikel 50 WWM kan de politie onder dezelfde voorwaarden overgaan tot het doorzoeken en openen van verpakkingen, met inbegrip van reisbagage; ook deze bevoegdheid kan op last van de officier van justitie worden toegepast ten aanzien van een ieder.

Voorts kent de huiszoekingsbevoegdheid waarover de politie op grond van artikel 49 WWM beschikt aanzienlijk minder beperkingen dan de algemene huiszoekingsbevoegdheid op grond van het Wetboek van Strafvordering; zo is bijvoorbeeld niet de interventie van een rechter-commissaris of officier van justitie vereist.

Tenslotte kunnen de voor de WWM aangegeven toezichthouders – ook buiten enige strafrechtelijke verdenking om – gebruik maken van de bevoegdheid om op grond van artikel 5:15 van de Algemene wet bestuursrecht bij de uitoefening van hun taak plaatsen (met uitzondering van een woning tegen de wil van de bewoner) te betreden. Op basis van deze bepaling kan hij met name controleren of en in hoeverre wapenhandelaren de voor hen geldende regelgeving en voorschriften respecteren.»

Het Kabinet onderschrijft dan ook ten volle de conclusie in het Rotterdamse rapport dat de bestaande wettelijke mogelijkheden ten aanzien van de bestrijding van vuurwapencriminaliteit intensiever kunnen worden benut.

Teneinde daarmee een voortvarende start te maken zullen de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in overleg met de procureurs-generaal en de korpsbeheerders een politieregio selecteren waarbinnen gedurende enige tijd geïntensiveerde inzet van politie zal plaatsvinden in gebieden met bijzondere gevaarstelling. Daarbij zal optimaal gebruik worden gemaakt van alle preventieve en repressieve bevoegdheden die de wet thans biedt ter bestrijding van illegaal wapenbezit en -gebruik. De gang van zaken tijdens dit proefproject zal door onderzoekers zorgvuldig worden gevolgd. De na afloop uit te brengen rapportage dient inzicht te bieden in zowel de praktische en juridische knelpunten die zich hebben voorgedaan als in de werkwijzen waarmee positieve effecten zijn bereikt en waarvan het aanbeveling verdient deze in andere gebieden met bijzondere gevaarstelling op soortgelijke wijze toe te passen.

3. Optimaliseren informatiepositie en gecoördineerde aanpak

Teneinde op landelijk niveau een samenhangende aanpak voor de bestrijding van illegaal vuurwapenbezit en -gebruik tot stand te brengen is een goede informatiepositie van politie en justitie onontbeerlijk. Daartoe dient de informatie-uitwisseling tussen de politie-regio's en de CRI verder te worden geïntensiveerd, evenals de informatie-uitwisseling tussen politie, OM en bestuur op decentraal niveau. In het Beleidsplan Nederlandse Politie is aangekondigd dat informatie-uitwisseling tussen de regio's en de CRI in de volgende jaren verder zal worden gestandaardiseerd. Van de zijde van de CRI zijn hiertoe, in relatie met de landelijke

projectgroep «Aanpak illegale vuurwapens» reeds initiatieven ontplooid. Langs de weg van periodiek overleg met de Hoofdcommissarissen zullen de politieministers er op aandringen dat de politie-regio's op deze initiatieven inhaken. Langs dezelfde weg zullen zij bevorderen dat ook op decentraal niveau de informatie-uitwisseling tussen politie, OM en bestuur wordt geoptimaliseerd.

Zoals ook al in het Beleidsplan Nederlandse Politie is betoogd zijn wij van mening dat met betrekking tot het terugdringen van illegaal wapenbezit sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid. Waar bijvoorbeeld de aanleiding voor een evenement of andere gelegenheid is gelegen in het particulier initiatief, dient de particuliere organisator de nodige inspanning te plegen teneinde de veiligheid voor deelnemer en bezoekers te waarborgen. De eigenaren van voor publiek toegankelijke (uitgaans)gelegenheden, organisatoren van sport- en muziekevenementen en andere «gevoelige locaties» en schooldirecties kunnen bijvoorbeeld primair verantwoordelijk worden gehouden voor hetgeen zich in hun etablissement of gelegenheid afspeelt. Op basis van huisreglementen die deze personen of instanties als rechthebbenden kunnen uitvaardigen, kan verboden worden gesteld de gelegenheid te betreden indien men op dat moment in het bezit is van een wapen. De rechthebbende kan hierop toezicht uitoefenen. Veel voorkomende voorbeelden hiervan zijn het fouilleren door stewards voordat voetbalsupporters worden toegelaten tot het stadion, de toegangsfouillering bij grote popconcerten, zoals Pinkpop, of het fouilleren door particuliere beveiligingsorganisaties bij houseparty's. Ook in (de grotere) discotheken wordt doorgaans controle uitgeoefend, vaak met behulp van detectiepoorten. Bij het aantreffen van wapens kunnen deze door of namens de eigenaar van de gelegenheid in bewaring worden genomen wegens overtreding van het huisreglement. Wapens in de zin van de WWM dienen vervolgens te worden overgedragen aan de politie, die deze in beslag neemt. Tussen politie en horeca moeten hierover goede afspraken worden gemaakt. Ook in de nota «Geweld op straat» van februari 1998 wordt aangegeven dat op lokaal niveau convenanten kunnen worden afgesloten tussen bestuur, politie en horeca om het wapenbezit onder jongeren tijdens het uitgaan drastisch te beperken.

Bij het bovenstaande moet de kanttekening worden gemaakt dat hetgeen voor rekening van particulieren behoort te komen slechts betrekking kan hebben op personen of instanties die deze activiteit (i.c. fouilleren) tot hun natuurlijke taak kunnen rekening en hiervoor ook zijn opgeleid. Zo kunnen instanties particuliere beveiligingsorganisaties inschakelen om toezicht uit te oefenen op de toegang tot een pand. Het fouilleren van studenten en scholieren door docenten past niet in dit geheel. Voorts geldt dat het fouilleren een beperking inhoudt van het grondrecht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Voor zover het fouilleren gebeurt door of in opdracht van overheidsorganen betreft dit de verticale verhouding van de overheid ten opzichte van de burger. Hiervoor is een formeel wettelijke grondslag vereist.

Van gezamenlijk optreden door alle betrokkenen en van het combineren van private en publieke bevoegdheden en van preventieve en repressieve maatregelen is bij de bestrijding van illegaal wapenbezit derhalve het beste resultaat te verwachten. Van de lokale driehoek dient hierbij een initiërende en regisserende rol uit te gaan. Het onder 2 genoemde proefproject moet zo concreet mogelijke aanbevelingen opleveren over hoe die rol het beste kan worden vormgegeven. Daarnaast zullen de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in hun regulier overleg met het College van Procureurs-Generaal en met de korpsbeheerders het belang van deze samenwerking benadrukken.

4. Meer prioriteit voor bestrijding vuurwapencriminaliteit

Het Kabinet is van mening dat vuurwapengerelateerde zaken bij de districten, de CID en de RRD een hoge prioriteit dienen te krijgen. In het afstemmingsoverleg met de korpsbeheerders zullen de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het belang dat het Kabinet hieraan hecht benadrukken.

5. Preventieve fouillering en controle van vervoermiddelen

Gelet op de onder 2 beschreven – op zichzelf ruime – mogelijkheden die de bestaande wetgeving al biedt en gelet op het feit dat deze mogelijkheden, blijkens het rapport van de Rotterdamse driehoek, tot op heden niet optimaal worden benut, acht het Kabinet het wenselijk dat daarmee eerst meer praktijkervaring wordt opgedaan alvorens tot uitbreiding van bevoegdheden te besluiten. Zolang niet bekend is of zich knelpunten voordoen bij de toepassing van de bestaande bevoegdheden en evenmin voldoende zicht bestaat op de aard en omvang van de problematiek, zou een dergelijke wetswijziging immers elke onderbouwing ontberen. Voorts zou daaraan niet de voor uitbreiding van bevoegdheden vereiste belangenafweging vooraf kunnen gaan, mede in het licht van de grondwettelijke en mensenrechtelijke bescherming tegen aantasting van de persoonlijke levenssfeer.

Wel is het Kabinet – zoals eerder aangegeven – van mening dat door middel van nader onderzoek de vereiste informatie beschikbaar dient te komen teneinde op basis daarvan te kunnen beoordelen of wetswijziging op dit punt noodzakelijk is. Door middel van nader onderzoek zal een inventarisatie worden gemaakt van de aard en omvang van de problematiek. Daarbij zal ook worden nagegaan of sprake is van een toename in aantal of ernst van schietincidenten en dreigingen met (vuur)wapens, onder meer in gebieden met een bijzondere gevaarzetting. Het onderzoek zal met de nodige voortvarendheid worden uitgevoerd. Bij het te verrichten onderzoek zal een belangrijke rol zijn weggelegd voor de CRI en voor de landelijke projectgroep «Aanpak illegaal vuurwapenbezit». Voorts wordt een expertmeeting georganiseerd, waarvoor deskundigen van gemeenten, openbaar ministerie, politie en uit de wetenschap worden uitgenodigd, teneinde op basis van de onderzoeksresultaten discussie te voeren over de eventuele noodzaak van uitbreiding van de bestaande fouilleringbevoegdheden.

Zodra het onder 1 aangekondigde onderzoek naar de aard en omvang van de problematiek en het onder 2 aangekondigde proefproject zijn afgerond en de expertmeeting heeft plaatsgevonden, zullen wij uw Kamer schriftelijk berichten over de resultaten daarvan. Voor zover de resultaten daartoe aanleiding geven, zullen wij tevens aangeven welke extra maatregelen op basis daarvan geïndiceerd zijn teneinde eventueel gebleken belemmeringen voor een optimale aanpak van het illegaal wapenbezit weg te nemen. Wij nemen ons voor de Kamer voor het einde van dit jaar over de voortgang te berichten.

6. Verhoging van de strafmaat

Gelet op de dreiging voor de rechtsorde die van het illegaal bezit van vuurwapens uitgaat, achten wij de huidige maximumstraf van 4 jaar voor illegale vuurwapenhandel, zeker in vergelijking tot het straffenarsenaal waarin bijvoorbeeld de Opiumwet voorziet, te laag. De handel in illegale vuurwapens is een vorm van zware criminaliteit, waarvoor 8 jaar een gepaste maximumstraf lijkt. Voorts heeft een verhoging van de strafmaat naar 8 jaar als bijkomend voordeel dat het CID-instrumentarium van de

politie automatisch kan worden gebruikt en dat ook het plegen van eventuele voorbereidingshandelingen strafbaar en derhalve onderwerp van opsporingsonderzoek zal kunnen zijn.

Een wijzigingsvoorstel voor de Wet wapens en munitie ter verhoging van de strafmaat voor verboden wapenbezit en -handel is gereed, besproken in en goedgekeurd door de ministerraad en naar de Raad van State om advies gezonden.

Samenvatting

Het Kabinet heeft met interesse kennis genomen van het rapport van het driehoeksoverleg van de politieregio Rotterdam-Rijnmond, getiteld «Aanpak van het vuurwapengeweld». Het bevat waardevolle suggesties en vormt een goede aanzet voor de discussie over de aanpak van illegaal wapenbezit.

Aanwijzingen dat de ernst en intensiteit van het vuurwapengebruik zijn toegenomen alsmede de ernstige incidenten die zich recentelijk hebben voorgedaan zijn aanleiding tot het treffen van een aantal maatregelen om de aanpak van het illegaal wapenbezit te intensiveren zodat schietincidenten in de toekomst zoveel mogelijk worden voorkomen.

In overleg met de Procureurs-Generaal en de Korpsbeheerders zal een politieregio worden geselecteerd waarbinnen gedurende enige tijd geïntensiveerde inzet van politie zal plaatsvinden in gebieden met bijzondere gevaarzetting. Daarbij zal optimaal gebruik worden gemaakt van alle preventieve en repressieve bevoegdheden die de wet thans biedt ter bestrijding van illegaal wapenbezit en -gebruik. De gang van zaken tijdens dit proefproject zal door onderzoekers zorgvuldig worden gevolgd. De na afloop uit te brengen rapportage dient inzicht te bieden in zowel de praktische en juridische knelpunten die zich hebben voorgedaan als in de werkwijzen waarmee positieve effecten zijn bereikt en waarvan het aanbeveling verdient deze in andere gebieden met bijzondere gevaarzetting op soortgelijke wijze toe te passen.

De informatie-uitwisseling tussen de politie-regio's en de CRI dient te worden geïntensiveerd, evenals de informatie-uitwisseling tussen politie, OM en bestuur op decentraal niveau. In het periodiek overleg met de Hoofddcommissarissen zullen de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hier op aandringen.

Van de lokale driehoek wordt een initiërende en regisserende rol verwacht bij het vormgeven van gezamenlijk optreden door alle betrokkenen en van het combineren van private en publieke bevoegdheden en van preventieve en repressieve maatregelen is bij de bestrijding van illegaal wapenbezit. Het onder 2 genoemde proefproject moet zo concreet mogelijke aanbevelingen opleveren over hoe die rol het beste kan worden vormgegeven. Daarnaast zullen de politieminsters in hun regulier overleg met het College van Procureurs-Generaal en met de Korpsbeheerders het belang van deze samenwerking benadrukken. In het afstemmingsoverleg met de Korpsbeheerders zullen zij benadrukken dat vuurwapengerelateerde zaken bij de districten, de CID en de RRD naar hun inzicht een hoge prioriteit dienen te krijgen.

Het belang van adequate fouillering wordt onderschreven. Onder meer vanwege de grond- en mensenrechtelijke aspecten dient evenwel de nodige voorzichtigheid te worden betracht bij het creëren van nieuwe instrumenten op het gebied van (preventief) fouilleren. Er moet meer inzicht worden verkregen in de problematiek met betrekking tot gebieden

met een bijzondere gevaarzetting. Door middel van nader onderzoek zal een inventarisatie worden gemaakt van de aard en omvang van de problematiek in deze gebieden. Daarbij zal ook worden nagegaan of sprake is van een toename in aantal of ernst van schietincidenten en dreigingen met (vuur)wapens. Het onderzoek zal met de nodige voortvarendheid worden uitgevoerd.

Ook moet meer inzicht ontstaan in de toegevoegde waarde die preventieve fouillering heeft ten opzichte van bestaande fouilleringsmogelijkheden. Daartoe wordt onder meer een expertmeeting georganiseerd, waarvoor deskundigen van gemeenten, openbaar ministerie, politie en uit de wetenschap zullen worden uitgenodigd. Ook het genoemde proefproject is van groot belang om inzicht te krijgen in de behoefte aan nieuwe fouilleringsmogelijkheden.

Gelet op de dreiging voor de rechtsorde die van het illegaal bezit van vuurwapens uitgaat, achten wij de huidige maximumstraf van 4 jaar voor illegale vuurwapenhandel, zeker in vergelijking tot het straffenarsenaal waarin bijvoorbeeld de Opiumwet voorziet, te laag. Een wijzigingsvoorstel voor de Wet wapens en munitie ter verhoging van de strafmaat naar een maximum van 8 jaar voor verboden wapenbezit en -handel is gereed en inmiddels door de minister van Justitie om advies naar de Raad van State gezonden. Deze verhoging van het strafmaximum heeft als bijkomend voordeel dat het CID-instrumentarium van de politie automatisch kan worden gebruikt en dat ook het plegen van eventuele voorbereidingshandelingen strafbaar en derhalve onderwerp van opsporingsonderzoek zal kunnen zijn.

ruim. De beheerder heeft het pand gesloten en de sloten vervangen. Volgens hem weigert de stichting achterstallige huur te betalen. Volgens de gebruikers is de huur altijd betaald en moet de beheerder

tussen pandeigenaar (Loket W) en gebruiker (Circulo Espanol), gaat het om een achterstallige huursom van zesduizend euro. Daarnaast zou het niet zijn toegestaan een

schreven, maar er wordt niet gereageerd. Toen hebben we 1 februari als deadline gesteld om de achterstallige huur te betalen, maar daaraan is niet voldaan."

Westerlaan

Gediscrimineerd

De Spanjaarden van Ci Espanol ontkennen dat huurachterstand sprake

Alleen GroenLinks tegen

Akkoord preventief fouilleren

Door YOLANDA DE KOSTER

EINDHOVEN – Preventief fouilleren wordt op korte termijn ook in Eindhoven mogelijk. In afgegrensd gebied kan dan iedereen op wapenbezit worden gecontroleerd, mits er aanwijzingen zijn dat de openbare orde ernstig zal worden verstoord. De gemeenteraad is hiermee gisteren akkoord gegaan.

Hoewel alleen de fractie van GroenLinks tegenstemde, hebben diverse andere fracties (SP, Stadspartij, D66) 'met de nodige tegenzin' hun groene licht gegeven. Er is vooral angst voor discriminatie en machtsmisbruik door de overheid.

Zo voelde de SP zich voor een dilemma geplaatst van burgerrechten versus de veiligheid van burgers. De fractie vreesde ook voor het fenomeen 'selectief fouilleren', waarbij bepaalde bevolkingsgroepen eerder op wapens en munitie worden gecontroleerd dan andere. De SP en de Stadspartij wilden meer waarborgen hiervoor, maar trokken na toezeggingen door burgemeester Welschen over zorgvuldig handelen hun amendementen in.

Op verzoek van onder meer de PvdA is afgesproken dat de

burgemeester in de commissie bestuurlijke zaken na elke actie een verklaring aflegt waarom er op een bepaalde dag en plek preventief is gefouilleerd en wat het resultaat van de actie was.

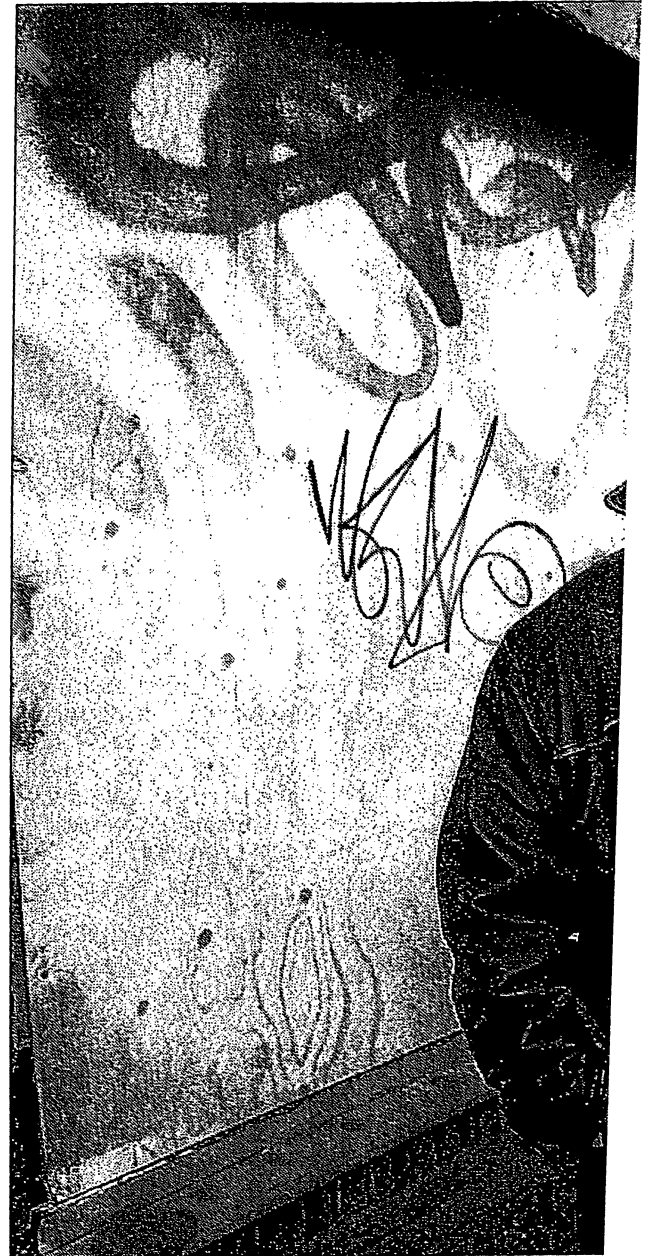
Schending van privacy

GroenLinks bleef als enige fractie fel tegen. S. de Niet zei namens de fractie te vrezen dat preventief fouilleren niet zal bijdragen aan de toename van veiligheid op straat, maar dat het probleem zich zal verplaatsen naar gebieden waar minder politie rondloopt. De Niet hamerde bovendien op de schending van privacy. Deze opmerking werd door de VVD hardhandig gepareerd. „Een mes tussen je ribben is een grotere schending van de privacy dan preventief fouilleren”, stelde VVD-voorman J. Schut.

Subsidie Sportraad

EINDHOVEN – De Eindhovense Sportraad (ESR) krijgt tot

De sociaal-democraten wilden de sportraad daarom maar twee jaar subsidie geven, en

• Bewoner Jeroen Klomp voor een van de dicteert aan de verpaupering van hun straat.

Bezorgd over verp

Door LUCAS NUCHELMANS

EINDHOVEN – Bewoners van de Willem de Zwijgerstraat in het Eindhovense Vonderkwartier maken zich ernstig bezorgd over de toenemende verpaupering van hun straat. De afgelopen twee maanden is er drie keer brand geweest in kraakpanden en studentenpanden die op de nominatie staan gesloopt te wor-

het begin van de gentig gepraat over knappen van de straat heeft nog tot leid." Achttien huizen aan van de oneven hui in de Willem de straat verkeren in te staat dat sloop optie is. Een klein deze huizen staat leeg, de overige

Datum gewijzigd: **23-09-2008**Validatie:

Gebiedsgebonden politie > Preventief fouilleren > Afweging preventief fouilleren > Afweging preventief fouilleren

Beleid

Visie

Preventief fouilleren is een ultieme remedie, omdat bij dergelijke fouilleeracties nu eenmaal burgers en voertuigen worden gecontroleerd die niet verdacht zijn. Dat is en blijft een groot en belangrijk verschil met strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Het betekent ook dat er zwaarwegende argumenten moeten zijn om over te gaan tot preventief fouilleren. De klassieke beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit wegen zwaar. Wapenbezit en -gebruik dienen de openbare orde ernstig te verstoren alvorens kan worden overgegaan tot preventief fouilleren. Voorts dienen andere, minder vergaande instrumenten ontoereikend te zijn om het wapenbezit of -gebruik te verminderen.

Landelijk beleid

Het grote belang dat wordt gehecht aan de proportionaliteit en subsidiariteit betekent dat er een steekhoudend dossier of beleidsstuk aangelegd moet worden, dat de grondslag vormt van de afweging over preventief fouilleren. Het Openbaar Ministerie heeft een bijzondere taak om te letten op de proportionaliteit en subsidiariteit. Zij stelt daarom eisen aan de analyses en stukken die worden opgesteld ten behoeve van de afweging. De burgemeester doet dit in de praktijk ook, alleen al omdat gemeenteraad, burgers en mogelijk een rechter scherp letten op de toepassing van preventief fouilleren.

Het is nuttig om bij de afweging over preventief fouilleren een onderscheid te maken tussen drie omstandigheden.

1. Regulier preventief fouilleren: het aanwijzen van een deel van een stad (een wijk, een deel van het centrum of een uitgaansgebied) voor een bepaalde periode als VRG. Die periode beslaat in de praktijk vaak drie maanden tot een jaar. Dit komt verreweg het meest voor.
2. Preventief fouilleren bij grootschalige evenementen: hierbij kan gebruikgemaakt worden van een lopende aanwijzing van een VRG (bijvoorbeeld preventief fouilleren bij Koninginnedagvieringen in VRG's in Amsterdam of Rotterdam), maar een aanwijzing specifiek vanwege één of enkele evenementen is ook mogelijk.
3. Preventief fouilleren bij een acute dreiging: het gaat hier om het versneld aanwijzen van een VRG vanwege enkele ernstige wapenincidenten, waarbij de kans op herhaling groot is zonder preventief fouilleren. In Rotterdam is de Beverwaard bijvoorbeeld in juli en augustus 2005 als VRG aangewezen vanwege een ernstige schietpartij op straat (zie: 'Preventief Fouilleren in Rotterdam: maatschappelijk draagvlak, opbrengsten en effecten', 2007).

In de afweging over regulier preventief fouilleren moeten de volgende zaken aangetoond worden, alvorens wordt overgegaan tot preventief fouilleren. Dit is een lijn die zich door het hele land heen aftekent en waarop met name Justitie toeziet.

- Er dient een overzicht (kwantitatief) en analyse te worden opgesteld van de wapenincidenten (op het publieke domein) in het afgelopen jaar of in de afgelopen jaren. Die analyse dient actueel te zijn.
- De analyse dient aan te geven hoe en in welke mate de wapenincidenten de openbare orde aantasten (kwalitatief).
- Er dient een overzicht te worden gemaakt van andere bestaande beleidsmaatregelen die van invloed zijn op wapenincidenten. Er dient te worden beredeneerd waarom deze of andere maatregelen (anders dan preventief fouilleren) ontoereikend zijn.
- Er dient een verband te bestaan tussen de ernst en omvang van het wapengeweld en de voorgestelde duur van de aanwijzing van een VRG.
- Er dient een verband te bestaan tussen de ernst, omvang en geografische spreiding van het wapengeweld en de voorgestelde omvang van een VRG.

Het komt in de praktijk voor dat men preventief fouilleren overweegt, maar dat het instrument (nog?) niet wordt toegepast, omdat voor een bepaalde tijd (bijvoorbeeld een jaar) wordt geprobeerd om de wapenincidenten met andere instrumenten te verminderen.

Bij de afweging over preventief fouilleren bij grootschalige evenementen spelen meer in het bijzonder de volgende zaken een rol bij de afweging.

- Er moet een analyse worden gemaakt van het evenement. Zijn er harde redenen om aan te nemen dat de openbare orde bij het evenement ernstig wordt bedreigd door wapenbezit of -gebruik? Die redenen kunnen schuilen in de gang van zaken bij eerdere soortgelijke evenementen, alsook in kennis over wapenbezit en -gebruik van de bezoekers van een evenement.

Bij de afweging over preventief fouilleren bij een acute dreiging spelen meer in het bijzonder de volgende zaken een rol bij de afweging.

- Is er een acute dreiging voor de openbare orde vanwege (herhaald) wapengeweld, die niet kan worden weggenomen door strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde of op een andere manier?

Datum gewijzigd: **23-09-2008**Validatie:

Gebiedsgebonden politie > Preventief fouilleren > Afweging preventief fouilleren > Afweging preventief fouilleren

Achtergrond

Toelichting

Het aanpassen van de APV om het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebeid (VRG) mogelijk te maken is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Vervolgens kan de burgemeester een VRG aanwijzen. Feitelijk preventief fouilleren vereist vervolgens een last van de Officier van Justitie.

Deze procedure resulteert erin dat de burgemeester, Officier van Justitie en de gemeenteraad een aandeel hebben in de afweging over de vraag of preventief fouilleren gepast is of niet. Het aanwijzen van een VRG is weliswaar een bevoegdheid van de burgemeester, maar omdat de gemeenteraad de APV wel moet aanpassen en preventief fouilleren een vergaand instrument is, ligt het voor de hand dat de lokale politiek een belangrijke rol speelt bij de afweging over de vraag of preventief fouilleren geboden is. Die afweging heeft plaats op basis van politie-informatie en analyses over wapenincidenten.

In de praktijk wordt overigens in veel gemeenten preventief fouilleren in de APV voorbereid, terwijl dit allerminst hoeft te betekenen dat bij politiek en gezagsdragers ook de wens of het voornemen bestaat om daadwerkelijk over te gaan tot preventief fouilleren. Er wordt dan wel gesproken van een slapende regeling. In de gemeenteraad wordt in dit geval vaak afgesproken dat pas na een raadsdebat zal worden overgegaan tot het aanwijzen van een VRG.

De aanpassingen in de APV die voor preventief fouilleren noodzakelijk zijn, worden ook wel doorgevoerd om eventueel acuut en heel tijdelijk over te kunnen tot preventief fouilleren. Bijvoorbeeld bij grootschalige evenementen of bij andere evenementen waarvan bekend is dat de kans op wapenbezit en -gebruik zo serieus is, dat dit preventief fouilleren zou kunnen rechtvaardigen, waardoor een afweging geboden is.

Literatuur/Documentatie

Voor een literatuurlijst of het lenen van boeken, publicaties, cd-roms en videobanden kunt u terecht bij de Mediatheek Politieacademie.

STRATEGIECONFERENTIE 2007

THEMA: OVERLAST PUBLIEKE DOMEIN

Waarom juist dit thema (wat is het, waar komt het vandaan)

Dit thema is naar voren gekomen uit de bezoeken aan de afdelingen. Ook de minister, BZK en het OM zetten dit thema hoog op de agenda. Het gaat hier om de overlast van dak- en thuislozen, de overlast in de horeca door alcoholgebruik, maar ook de overlast die door de burgers als heel storend wordt ervaren: vervuiling, graffiti hangjongeren.. Dit item komt natuurlijk ook terug bij overlast jeugd, veelplegers ivm de dak- en thuislozen en alcoholmisbruik. Het gevoel van verloedering bij de burger neemt toe. De minister wil o.a. voor het openbare orde probleem de leeftijdsgrens om alcohol te kopen optrekken naar 18 jaar daar de 19-minners en zelfs jeugd jonger dan 15 jaar vaak betrokken zijn bij incidenten. Het betreft een onderdeel van de strategische agenda voor veiligheid. Binnen dit onderdeel wordt een integrale visie ontwikkeld voor toezicht en handhaving door gemeenten. Dit om de overlast in het publieke domein te voorkomen. De burgemeester heeft in de loop der jaren verschillende bevoegdheden en daarmee gepaard gaande verantwoordelijkheden gekregen. Te denken valt aan gebiedsontzeggingen, preventief fouilleren en cameratoezicht.

Hoe is het beeld in de Regio (cijfers en analyses RI20(pas 19-9 beschikbaar)

Cijfers: Na een daling vanaf 2004 is in 2007 een grote stijging waarneembaar.

Strategisch dilemma

Wij als politie nemen onze verantwoordelijkheid als onder regie van de gemeente activiteiten worden ontplooid.